CMYK

АЙМАҚ АҚШАМЫ

№30 (143) ЖҰМА 29 тамыз 2025

САЯСИ-ҚОҒАМДЫҚ, ТАНЫМДЫҚ-САРАПТАМАЛЫҚ, АҚПАРАТТЫҚ-ЖАРНАМАЛЫҚ ГАЗЕТ

• БӘРЕКЕЛДІ!

БАТЫС АУДАНҒА БЕТБҰРЫС

ОҚУШЫЛАР САРАЙЫН САЛУДАН БАСТАЛАДЫ

Көршілес облыстарда әлеуметтік нысандардың басым көпшілігі жеке кәсіпкерлердің қаржысына салынып жатқанын сырттай естіп жүретінбіз. «Құлақ естігенді көз көреді» деген рас екен. Елімізге танымал «Болат Өтемұратов Қоры» Жезқазған қаласында Оқушылар сарайын салуды қолға алды. Қалай сүйсінбейсің?!

250 балаға арналған, жалпы аумағы 2600 шаршыметрді құрайтын Оқушылар сарайы қаланың батыс ауданынан бой көтеретін болады.

«Бұл аумақта алдағы уақытта облыс орталығының архитектуралық келбетін жақсартатын әлеуметтік нысандар, көпқабатты тұрғын үйлер бой көтеріп, қала халқы үшін қолайлы орта қалыптасады» деді Ұлытау облысының әкімі Дастан Рыспеков Оқушылар сарайының қазығын қағу рәсімінде.

Салтанатты рәсімге «Болат Өтемұратов Қорының» директоры Айнұр Карбозова мен қордың Қамқоршылық кеңесінің төрағасы Алмаз Шарман арнайы келіп қатысты.

Жаңа оқушылар сарайының ішінде акт залы, медиаорталық, хореография және жекпе-жек залдары, сенсорлық бөлмелер, фотостудия мен музыкалық кабинеттер, сондай-ақ цифрлық өнер, робототехника, жаратылыстану және нақты ғылымдарды біріктіретін мамандандырылған STEM-орталығы орналасады.

Көршілес аумақта балалар және спорт алаңдары, демалыс аймақтары, автотұрақ пен көгалдандыру қарастырылады. Ғимарат толықтай мүмкіндігі шектеулі азаматтарға бейімделіп, қауіпсіздік пен энергия тиімділігі талаптарына сай болады. Құрылыс жоспарға сай 2026 жылдың маусымында аяқталады.

Обләкімнің баспасөз қызметі

Сәтбаев қалалалық аумақтық сайлау комиссиясының сайлау күні туралы ХАБАРЛАМАСЫ

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 14-бабының 2-3) тармақшасына, 101-бабының 1-тармағының 4) тармақшасына, 3-1 және 6-тармақтарына сәйкес Сәтбаев қалалық аумақтық сайлау комиссиясы «№ 6 және № 12 бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Сәтбаев қалалық мәслихатының шығып қалған депутаттарының орнына сайлауды тағайындау туралы» қаулы қабылдады.

2025 жылғы 27 тамыздағы № 6 қаулыға сәйкес №6 және №12 бірмандаттық сайлау округтері бойынша шығып қалғандардың орнына Сәтбаев қалалық мәслихатының депутаттарын сайлау 2025 жылғы 26 қазанға тағайындалды.

Қалалық мәслихат депутаттығына кандидаттарды ұсыну мерзімі:
- 2025 жылғы 27 тамыздан 2025 жылғы 25 қыркүйекке дейін.

Қалалық мәслихат депутаттығына кандидаттарды тіркеу мерзімі:
- 2025 жылғы 27 тамыздан 2025 жылғы 30 қыркүйекке дейін.

республикалық бюджет есебінен жарияланады

СООБЩЕНИЕ территориальной избирательной комиссии г.Сатпаев о дне выборов

В соответствии с подпунктом 2-3) статьи 14, подпунктом 4) пункта 1, пунктами 3-1 и пунктом 6 статьи 101 Конституционного закона Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан» территориальной избирательной комиссией г.Сатпаев принято постановление № 6 от 27 августа 2025 года «О назначении выборов депутатов Сатпаевского городского маслихата по одномандатным территориальным избирательным округам № 6 и № 12 вместо выбывших».

Согласно постановления выборы депутатов в Сатпаевский городской маслихат вместо выбывших по одномандатным избирательным округам № 6 и № 12 назначены на 26 октября 2025 года.

Срок выдвижения кандидатов в депутаты городского маслихата:
- с 27 августа 2025 года по 25 сентября 2025 года.

Срок регистрации кандидатов в депутаты городского маслихата:
- с 27 августа 2025 года по 30 сентября 2025 года.

публикуется из средств республиканского бюджета

CMYK

ВЗАИМОПОДДЕРЖКА И ОТВЕТСТВЕННОСТЬ В ОБЩЕСТВЕ

Правила, которые установлены законодательством нашей страны, обязаны выполнять все граждане. Только так можно сохранить стабильность и порядок в государстве. За нарушение закона люди несут ответственность, в том числе материальную. По итогам 7 месяцев 2025 году в области Ұлытау зарегистрировано более 55 тыс. правонарушений.

На 45 365 правонарушителя наложено наказание в виде штрафа на общую сумму 1 млрд 467 млн 506 тыс тенге. Взыскано – 823 млн 159 тыс тенге. Показатель взыскания административных штрафов составил 56%, - информирует старший прокурор Департамента Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры РК по области Ұлытау Алтынбек Жолдасбеков. При этом большая часть штрафа - 524 млн 135 тыс тенге – взыскана по сокращенному производству до истечения 7 рабочих дней и оплачено со скидкой 50%.

Основная масса дел рассмотрена органами полиции и составило 37,8% от общей суммы штрафов. В основном это правонарушения, зафиксированные видеокамерами.

В целях получения достоверной информации о правонарушении и последующей оплаты штрафа Комитетом по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры РК разработан интернет – ресурс http://qamqor.gov.kz функционирующий ежедневно 24 часа в сутки.

Штраф можно оплатить через банки и ресурсы онлайн-банкинга. Благодаря координации проекта «Единый реестр административных производств» штрафы могут быть погашены через кассовые терминалы и приложения банков второго уровня.

При оплате штрафов в онлайн-режиме в банках второго уровня оплата автоматически поступает в базу данных, интегрированную с информационной системой «Единый реестр административных производств».

Приказом Министра цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности от 17 октября 2020 года государственная услуга «Выдача сведений по учетам Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан о совершении лицом административного правонарушения» исключена из РГУ в связи с полной ее автоматизацией и предоставлением через «личный кабинет» портала.

Автоматизация данного процесса позволила гражданам получать адмсправку в режиме онлайн по ИИН услугополучателя минуя Государственную корпорацию и канцелярию услугодателя.

Также реализована возможность получения адмсправки в отношении другого лица через «Сервис получения справок третьими лицами» и eGov mobile.

Кроме того, указанную информацию можно получить в свободном доступе на сайте Комитета http://qamqor.gov.kz во вкладке «Узнай о своих штрафах», указав свой ИИН и номер документа удостоверяющего личность.

Департамент Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан по области Ұлытау

ҰЛЫ АБАЙҒА АРНАЛДЫ

«Достық» үйінде өзге ұлт өкілдері арасында «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы» атты Абай шығармаларын мәнерлеп оқу байқауы өтті. Шараның басты мақсаты – қазақ тілінің көркемдік қуатын, бай сөз қазынасын насихаттау, ұлы Абайдың шығармашылығы арқылы этнос өкілдерінің қазақ әдебиеті мен мәдениетіне деген құрметін арттыру және ел бірлігін нығайту.

Байқауға 10-35 жас аралығындағы түрлі этнос өкілдері қатысып, Абайдың білім, ғылым және өнер тақырыбына арналған өлеңдері мен қара сөздерін жатқа оқыды. «Абай жолы» романынан үзінді желісін көркемдік шеберлікпен орындап, әншілік өнерін ортаға салды.

Қазылар алқасы құрамындағы абайтанушы ұстаздар әр қатысушының өнерін, шығармашылық ізденісін жоғары бағалады.

Үздік деп танылғандар арнайы дипломмен, Алғыс хат және ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

Бұл байқау Абай мұрасын ұлықтап қана қоймай, этнос өкілдерінің қазақ тілін, мәдениетін құрметтейтінін айқын танытты.

Мейрамгүл САЯЖАНҚЫЗЫ

«ӘНІМ СЕН ЕДІҢ...»

Қазақстанның халық әртісі, қазақ мәдениетінің аса көрнекті тұлғасы, композитор Шәмші Қалдаяқовтың туғанына биыл 95 жыл толады. Қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің ұйымдастыруымен Шәмші әндерін орындаушылардың «Әнім сен едің...» байқауы өткізілді.

Шәмші Қалдаяқо ән арқылы халықтың ішкі жан дүниесін, арман-аңсарын суреттей білді. Бар ғұмырын музыка әлеміне арнады. Елдің азаттығын аңсаған «Менің Қазақстаным» әнінің маңызы ерекше. Халықтың рухын оятып, отансүйгіштік сезімін тербеген туынды кейін Тәуелсіз Қазақстанның мемлекеттік әнұранына айналды.

Байқауға қатысқан таланттар Шәмшінің әндерін классикалық стилде және экспериментальды жаңашыл аранжировкада орындап, Ш.Ділдебаев атындағы кеншілер сарайы сахнасында орындаушылық шеберлігін паш етті. «Арыс жағасында», «Сыр сұлуы», «Қайықта», «Бақыт құшағында», «Ақмаңдайлым», «Кешікпей келем деп ең» және т.б.әндері көрермен залын махаббат жырына, сағыныш әуеніне толтырды. Даланың кең тынысын, жүректің терең сезімін сезіндік. Сырлы әуендер жүрегімізден орын алып, махаббаттың мәңгі жыршысы, сағыныштың сазды сырласы, рухани қазынасындай әсер етті. Қарапайымдылығымен қымбат, шынайылығымен құнды, саф алтындай таза, халықтың жүрек үніндей сырлы әндер сыршылдығымен баурап алды.

Қазылар алқасының шешімімен бас жүлдені (500 мың теңге) Т.Қалмағанбетов атындағы филармонияның әншісі Әділет Әбілбай жеңіп алды.

Жүлделі I орынды (400 мың теңге) Ш.Ділдебаев атындағы Кеншілер сарайының әншісі Нұрахмет Қаршығанов иеленді. Жезқазғандық жезтаңдай әншілер Жанна Әбішева мен Еламан Зәйни II орынды (300 мың теңге) еншілесе, байқоңырлық Баймырза Аманғали мен Жезқазғандық

Қайырхан Ерғазы III орынға (200 мың теңге) лайықты деп табылды.

Сонымен қатар, Данияр Мейрам «Көрермен көзайымы» (100 мың теңге) номинациясының жеңімпазы атанды. Аманкелділік ару Айгүл Жөкіжан мен сәтбаевтық сұлу Айгерім Әубәкіроваға ынталандыру сыйлығы (50 мың теңге) табыс етілді.

М. САЯЖАНҚЫЗЫ.

ӘЛЕУМЕТТІК НЫСАНДАРДЫ ГАЗДАНДЫРУ ЖҰМЫСТАРЫ ЖАЛҒАСУДА

Жезқазған қаласының Қабанбай батыр шағынауданында бой көтерген 300 орындық жаңа мектеп орталықтандырылған газ желісіне қосылды. Бұл бастама – өңірде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етіп, әлеуметтік нысандарды үздіксіз жылумен қамтуға бағытталған жүйелі жұмыстардың жалғасы.

Аталған шараға Ұлытау облысының әкімі Дастан Рыспеков пен «Qazaqgaz» ҰК АҚ Басқарма төрағасы Санжар Жаркешов арнайы қатысты.

— «Газдандыру жобасы – экологиялық тұрғыдан өте пайдалы. Ол қоршаған ортаға келетін зиянды қалдықтарды азайтып қана қоймай, жылу тапшылығын болдырмауға мүмкіндік береді. Өткен жылы біз Талап ауылындағы мектепті көгілдір отынға қосып, қыс мезгілін сәтті өткердік. Бүгінде облыс орталығындағы өзге де әлеуметтік нысандарды кезең-кезеңімен газ желісіне қосуды қолға алып отырмыз. Соның бірі – осы жаңа білім ошағы», – деді облыс әкімі Дастан Рыспеков.

Қазіргі таңда Жезқазған қаласында 4000 абонентке газ желісі тартылып, оның 2000-ы көгілдір отынды тұтынып отыр. Бұдан бөлек, Кеңгір ауылында, Жәйрем кентінде және Жаңаарқа ауданында да газдандыру жобалары жүзеге асырыла бастады.

Алдағы уақытта Ұлытау облысында әлеуметтік нысандармен қатар, жеке тұрғын үйлерді де кезең-кезеңімен газдандыру жоспарланып отыр. Осыған байланысты облыс әкімі мен «Qazaqgaz» компаниясы өкілдерінің қатысуымен арнайы жиын өтті. Кеңесте газдандыру ісін одан әрі жандандыру, қосымша газ көлемін беру, сондай-ақ оның өңірдегі шағын және орта бизнесті дамытудағы рөлі талқыланды.

Өз тілшімізден.

АДАЛ АДАМ. АДАЛ ЕҢБЕК. АДАЛ ТАБЫС

ӨНЕГЕЛІ ӨМІР ИЕСІ

Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев «Жаңа Қазақстан» адал адамдардың арқасында ғана жүзеге асады. Біздің мақсатымыз –қоғамда адал адамдарды, адал еңбекті, адал табысты кеңінен насихатауымыз керек» екеніндігін бірнеше рет мәртебелі мінберлерден айтқаны белгілі. Ал, айналамызда мұндай адамдар аз ба? Жоқ, керісінше көп. Бірақ, оларды жалпы жұртшылыққа жеткізу, насихаттау жағы кемшін соғып жататыны да рас. Тасада қалып қойған жандардың бірі – Садық аға Жанқұтов деп білемін.

Ол өмір жолын еңбекпен өрнектеп, өнегелі ғұмырын өндіріс саласына арнаған, кен өндіру ісінде табандылық танытқан, туған өлкесінің өркендеуіне сүбелі үлес қосқан адам.

Садық Құмарданұлының кіндігі кен өндірісінің ошағы саналатын Жезқазған кентінде кесілді. «Әр адам өзінің туған жеріне тартып туады» демекші, ол да жасынан-ақ өндірісте еңбек етуді қалады. Сол кездегі тәртіп бойынша жаы 18-ге толса, әй – шайға қаратпастан әскер қатарына алып кететін. Садық мектеп бітіре салысымен азаматтық борышын өтеуге аттанды. Екі күндей болмаған екі жыл да өте шықты. Әскерден оралысымен еңбек жолын бастады. «Жезқазғантүстімет» ӨБ қарасты «Темір жол цехы» СОБ және байланыс (сигнал беру, орталықтандыру және бұғаттау) қызметіне монтер болып орналасты.

-Сол заманның бір ерекшелігі жұмыс істей жүріп те арнаулы орта оқу орындарында немесе институттарда білім ала беруге кең жол ашылған еді. Мен 1984 -1987 жылдары Жезқазған тау-кен техникумында оқып, электромеханик мамандығы бойынша білім алдым. Бұл тәжірибеге теориялық білімнің де қажеттілігінен туындады – деп еске алады өмірдің сол бір кезеңін Садық аға.

Бұдан соң оның еңбек жолы Оңтүстік Жезқазған кенішіндегі №65 шахтасында жалғасын тапты. Ол мұнда жерасты механигі болып жұмысқа тұрды. Көп ұзамай ауысым шебері болған С.Жанқұтов еңбек ұжымын алға сүйреп, өндірістің өрісін кеңейтуге белсене

атсалысты. Еңбек майданында шыңдала жүріп, табыс тайқазанын тасқындатты. Жас мамандарға жөн сілтеп, тәлімгер де болды. Жоғары білім алуды мақсат етіп Ө.Байқоңыров атындағы Жезқазған политехникалық институтының «Тау-кен машиналары мен жабдықтары» факультетіне оқуға түсті.

Кеніш тынысында әр қадамның, әр шешімнің жауапкершілігі мен маңызы зор. Садық Құмарданұлы ауысым, учаске, жабдықтау бөлімі бастығы сынды сан түрлі жауапты қызметтерде жүріп, әрдайым еңбек қауіпсіздігін қатаң сақтап, жұмысшылардың жағдайына жіті мән берді. Талап пен табандылықтың арқасында жылдық жоспарлар сәтті орындалып, ұжым абыройы асқақтай түсті.

«Қазақмыс корпорациясы» ЖШС-де қырық жыл тер төккен еңбек ардагері құрметті еңбек демалысына шыққаннан кейін қарап жатпады. Жезқазған өңірі бойынша ҚР ТЖМ өнеркәсіптік қауіпсіздік департаментінің өнеркәсіптік қауіпсіздік жөніндегі инспекторы болып, бірнеше жыл қызмет етті.

Садық ағаның еңбегі лайықты бағаланды. Ол бірнеше медальдармен, Мақтау грамоталарымен марапатталды.

Жалпы Жанқұтовтар әулетін нағыз кеншілер әулеті десе еш артығы болмайды. Өйткені, оның ата-анасының өмірлері де өндіріспен еншілес болса, енді қазіргі таңда балалары мен немерелері атның, әкенің жолын одан әрі жалғастырып келеді.

Марқұм зайыбы Гүлсім де өзі тәрізді әрі қарапайым әрі аққөңіл жан еді.

«Бір үзім қара нан жесек те адалынан жейік» дегенді жиі айтып отыратын. Олар ұл – қыздарын да солай тәрбиелеп, өсірді. Қазір бұл Жанқұтовтар әулетінің өміршең ұстанымына айналып кетті.

Еңбекпен өрілген жылдар – оның өмірінің айнасы іспеттес. Садық Құмарданұлы – төккен тердің қадірін білетін, адал еңбектің туын биік ұстаған адам. Оның өнегелі ғұмыры – жас буынға үлгі, ал, елге қалдырған еңбегі – өлшеусіз қазына.

Мейрамгүл САЯЖАН

Суретте: Садық аға Жанқұтов (оң жақта) мемлекет және қоғам қайраткері Әлихан Байменовпен бірге.

МІНІП АЛЫП ВЕЛОСИПЕДТІ, ЖАСТАР КӨШЕДЕН ҚОҚЫС ТЕРДІ

Сейсенбіде қалада ерекше акция өтті. Бұл «Велошеру – таза қала!» деп аталды. «Таза Қазақстан» акциясы аясында өткен ерекше экологиялық шараны қалалық ішкі саясат бөлімі ұйымдастырды.

Велосипедпен серуендеп қана қоймай, жол бойындағы қоқысты жинау арқылы акцияға қатысушылар спорт пен табиғатты қорғауды біріктірді.

Іс-шараға ең кішкентай қатысушы – немере 4 жастағы балақай болса, ең үлкен қатысушы – 32 жастағы азамат болды. Жас ерекшелігіне қарамастан барлығы белсенділік танытып, қаламыздың тазалығы үшін үлес қосты.

Шара барысында қатысушылардың көңіл-күйі көтеріңкі болып, спорттық бәсеке мен экологиялық жауапкершілік үйлесім тапты. Жүлделі орындар мен арнайы номинациялар өз иесін тауып, жеңімпаздар марапатталды.

Нәтижесінде, қатысушылардың күшімен 100-ге жуық қап қоқыс жиналды. Бұл – қала тұрғындарының табиғатқа жанашырлығы мен бірлігінің айқын дәлелі.

«Велошеру – таза қала!» акциясы қаламыздың тазалығын сақтауға, тұрғындардың бірлігін арттыруға және жастар арасында салауатты өмір салтын насихаттауға үлкен үлес қосты.

- Бұл жастар үшін қызықты шара болды. Олардың акцияға көбірек қатысуы да сол себепті. «Көшеге шығып, қоқыс жинайық!» деп ұрандатсақ, ешкім елең ете қоймас еді. Сондықтан, осындай бір жаңашылдыққа баруды ойластырған едік, бәрі де ойлағанымыздай болып шықты. Барлық қатысушыларға белсенділіктері үшін алғыс айтамыз! – дейді қалалық ішкі саясат бөлімінің басшысы Аманкелді Құрақбай.

Абдолла НҰРТАУҰЛЫ

ШАБАЛ БЕЙСЕНБЕКҚЫЗЫ

2025 жылғы 19 - тамызда **Шабал БЕЙСЕНБЕКҚЫЗЫ** 88 жасында өмірден озды. Жезқазған – Ұлытау халқының арасында «Ұстаздардың ұстазы» атанған, еңбегі мен есімі аңызға айналған Ұлағатты Ұстаз, Абзал Ананың қазасы бәріміздің де жүрегімізді ауыртып кетті. Біз бұл хабарды аса ауыр қабылдадық.

Шабал Бейсенбекқызы өнегелі өмір иесі болды. Ол жүздеген, тіпті мыңдаған шәкірттердің екінші анасына айналып кеткен тұлға болатын. Ол әрбір оқушыға өзінің баласындай қарады. Олардың әрқайсының жетістігіне қандай қуана білсе, кемшілігін көре қалғанда кәдімгідей көңілі түсіп кететін еді. Оның бойынан Аналық мейірімі мен ұстаздық көңілі әрқшан сезіліп тұратын.

Бар ғұмырын білім мен тәрбиеге арнаған ұстаз, талай шәкірттің жүрегіне жарық сәуле шашып, өмірге дұрыс бағдар берді. Ол тек ұстаз ғана емес, аяулы жар, ақ жаулықты ана және ардақты әже ретінде де баршаға үлгі болды.

Ш. Бейсенбекқызы 1937 - жылы 8 - наурызда Ұлытау облысы, Ұлытау

ауданы, Терісаққан ауылында дүниеге келді.

1959 жылы Қазақ Мемлекеттік педагогикалық институтының тарих, филология факультетін тәмәмдады.

Еңбек жолын №7-қазақ орта мектебінде мұғалім болып бастады. 1967-1975 - жылдары №10-қазақ орта мектебінің, 1975-1997 - жылдары №27-қазақ орта мектебінің директоры қызметін атқарды. 1997-2014 жылдары №27-орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі болып жұмыс жасады.

1972 - жылы «КССР оқу ісінің үздігі», 1984 - жылы «Оқу ісінің үздігі», 1992-жылы облыстық «Жыл директоры» байқауының жеңімпазы, 1992 жылы Оқытушы - әдіскер, 1996 - жылы Еңбек ардагері, 2006 - жылы ҚР Еңбек сіңірген қайраткері атанды.

2007 - жылы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Құрмет грамотасымен, 2009 - жылы «Ы.Алтынсарин» төсбелгісімен, 2001 жылы «Ерен еңбегі үшін» медалімен, 2013-жылы «Құрмет» орденімен марапатталды.

1995 жылы Ш.Бейсенбекқызына Сәтбаев қаласының Құрметті азаматы атағы берілді.

Өмірден өткенмен, көңілден көшпейтін адамдар болады. Шабал Бейсенбекқызы - нақ сондай тұлға. Оның ісі де, өмірі де бүгінгі, ертеңгі ұрпақтар арқылы мәңгілікке жалғаса беретін болады. Бұған біздің еш күмәніміз жоқ.

Шабал Бейсенбекқызының ерен еңбегі мен өнегесі әрқашан есте қалады. Жаратушы рухына иман берсін, артында қалған ұрпақтарына ұзақ ғұмыр, денсаулық пен бақыт нәсіп етсін!

Жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын!

Туған – туысқандарына, балалары мен немере – шөберелеріне қайғыға ортақтасып, көңіл айтамыз!

М.Бөрібаев, Қ.Балмағамбетов, А.Сыздыманов, Д.Мұхан, Е.Орманов, А.Бегежанова, Б.Ақышбеков, А.Құрақбай, З.Әбілбекова, Ж. Мұңсызбаев, Б.Әбдікәрімова, С.Қожамсейітов, Ө. Ахметов, М.Қожахметов, Қ.Смайлов, Т. Мақышев, Ж.Омаров, А.Тұрлұбек, М.Тілеуов, А. Дастанов, Т.Хмилярчук, Г.Есмұрзаева, М.Мәдиева, А.Төлендина, Ш. Жанасылова, Н.Геймбух, М.Жаппасбаева, Ж.Құлманов, Ә.Алпысова.

БІЛІМНІҢ ШАМШЫРАҒЫ

Ұлытау облысына белгілі педагог, «Құрмет» орденінің иегері, өмір бойы ұстаздық еткен ардақты жан Бейсенбекова Шабал Бейсенбекқызының өмірден өтуіне байланысты орны толмас қазаға ортақтасып, көңіл айтамын.

Шабал Бейсенбекқызы бар ғұмырын жас ұрпақ тәрбиесіне арнаған тұлға. Білім саласының шамшырағына айналған жанның есімі ұмытылмақ емес. Апайымыз тек оқу-ағарту ісінде өшпес қолтаңбасын қалдырып қана қойған жоқ, аяулы жар, ақ жаулықты ана, асыл әже ретінде де артында өнегелі із қалдырды.

Бар күш-жігерін ұстаздық жолға арнаған асыл жан кәсібіне деген адалдығының арқасында талай шәкіртінің жүрегіне білім сәулесін төгіп, өмірлік бағытбағдарын айқындады.

Өз өмірін білім саласына арнаған Шабал Бейсенбекқызының еңбегі бүгінгі күні еліміздің дамуына үлес қосып жүрген көптеген азаматтың тағдырында алтын әріппен жазулы.

Алпыс жылға жуық уақыт бойы өлшеусіз еңбек еткен аяулы жанның бейнесі барша шәкірті мен Ұлытау жұртшылығының жүрегінде мәңгі сақталады.

Марқұмның жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын!

Берік ӘБДІҒАЛИҰЛЫ, Ұлытау облысының бұрынғы әкімі, Қазақстан Республикасы Ұлттық музейінің директоры.

ӨШПЕС ӨНЕГЕ ИЕСІ

Аяулы анамыз, ұстаздардың ұстазы Шабал Бейсенбекқызы дүниеден озыпты...

Сапалы білім мен парасаттың шырақшысы, бүкіл саналы ғұмырын ұрпақ тәрбиесіне арнап, мыңдаған шәкірттің жүрегіне жол тапқан Ұлы ұстаздың жүрегі соғуын тоқтатыпты.

Тоғыз перзент тәрбиелеп өсірген, елге абыройымен танылған, «Құрметті азамат» атағын иеленген ардақты жанның өмірі – өшпес өнеге, ұрпаққа үлгі, соңынан ергендерге - темірқазық.

Алла алдынан жарылқап, жаны жәннатта болсын!

Ерболат САТЫБАЛДИН, ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты.

АЛДЫНАН ЖАРЫЛҚАСЫН!

Елі ардақтаған ұлағатты ұстаз Шабал Бейсенбекқызы дүниеден озыпты...

Шабал Бейсенбекқызы асыл жар, аяулы ана, ардақты әже болды.

Мұзараф атамыз екеуі тоғыз перзентін тәрбиелеп өсіріп елге абыройлы болып, өнегелі отбасы атанды. Елге қызмет етіп, облысымыздың білім саласына қажырлы еңбегін сіңірді.

Артында қалған бала-шағаларына қайғырып көңіл айтамын.

Шабал апайдың Алла алдынан жарылқап, жаны жәннатта болсын!

Раушан ҚАПАРОВА, Жезқазған қалалық мәслихатының төрағасы.

ШАПАҒАТШЫЛ ЖАН

Шабал апайдың өмірден өткені ол кісіні білетіндердің ешқайсысын да бей – жай қалдырған жоқ. Бәрінің де жүректері жылап қалғаны күмәнсіз. Солардың бірі – өзіммін.

Бала кезіміз. Еркелігіміз де, тентектігіміз де басым кез ғой. Бірде Шабал апайдың ауласында өсіп тұрған алманы жұлуға ұрланып кірдік. Апай бізді іштен байқап қалса керек. Бірақ...

Әлдекімдер секілді, «Өй, оңбаған, адам болмайтындар, не істеп жатырсыңдар? Ертең мектептеріңе барамын, милицияға беремін» дейтін айқайға басқан жоқ. Терезеден бізге қарап, «Қарақтарым, алсаңдар алыңдар, бірақ, ағаштың бұтақтарын сындырып алмаңдар» деді. Біз тұра зыттық, әрине. Бірақ, апайдың сол сөзі бізге ерекше әсер етті, үлкен сабақ болды. Кейін көпке шейін апайды көре қалсақ, тура қарауға жүзіміз шыдамай жүрді. Мұны мен есейе келе «тектіліктің белгісі» деп бағаладым. Баланы тәрбиелеудің тамаша үлгісі емес пе?

Жаны шапағатқа толы жан болғандықтан, сол жолы ол кісі біздің еркелігімізді ескеріп, тентектігімізді аналық мейіріммен кешіре білді ғой. Мұндайды қалай ұмытарсың?!

Шабал апайдың алды – пейіш, арты – кеніш болсын!

Тұрсынбек МАҚЫШЕВ, кенші, Қазақстанның Еңбек ері.

ҰСТАЗДАРҒА ҰСТАЗ БОЛА БІЛДІ

Ұлытау облысы жұртшылығы, білім және руханият саласының өкілдері орны толмас ауыр қазаға душар болды.

Ұлағатты ұстаз, ірі тұлға, өмірін білім мен тәрбиеге арнаған абзал ана Шабал Бейсембекқызы өмірден өтті деген қаралы хабарды ауыр күйзеліспен қабылдадық.

Шабал Бейсембекқызы – саналы ғұмырын өскелең ұрпаққа сапалы білім, өнегелі тәрбие беруге арнаған, парасатты болмысымен, қайраткерлігімен көптің құрметіне бөленген жан еді. Оның есімі шәкірттері мен ел жадында әрдайым сақталады. Менің еңбек жолымда да Шабал апаның үлесі зор. Жүзі мейірімге, жаны адамгершілікке толы еді. Жезқазған, Сәтбаев, Ұлытау өңірінен шыққан жүздеген ұстазға ұстаз бола білген нағыз абзал жан еді. Ізгілікке, парасаттылыққа, тәрбиелікке толы ғұмыр кешіп, елге өнеге көрсетті.

Ол кісінің берекелі, мейірімге толы шаңырағында болып, қолынан сан мәрте дәм татқан жанмын. Жылы жүзі, кең пейілі, жанашыр сөзі, тәжірибесі мәңгі жүрегімде қалады.

Марқұмның отбасы мен туған-туыстарына қайғырып көңіл айтамын. Жаны жәннатта, иманы жолдас болсын. Бақұл болыңыз, Шабал апа!

Зина АҚЫЛБЕКОВА, Ұлытау облысы әкімінің орынбасары.

ЕШҚАШАН ҰМЫТЫЛМАЙДЫ

Ұстазым, әрі тәлімгерім Шабал Бейсембекқызы өмірден өтті деген қаралы хабарды естігенде ауыр күйзеліспен қабылдадым.

Бүкіл республикаға танымал «Ұстаздардың ұстазы» атанған Шабал апайымыздан дәріс алып, киелі N27 мектептен ұшып шыққан түлектердің бәрінің де бұл хабар қабырғасын қайыстырды. Мектепке «тарыдай болып кіріп,таудай болып шыққан» талай шәкірт ұстазымыздан білім алды.

Аяулы ұстазымыздың бейнесі барша шәкірттердің жүрегінде мәңгі сақталады. Әрбір сөзі,жылы жүзі, мол тәжірибесі бізбен әрқашан бірге бола бермек. Ол кісіні ұмыту мүмкін емес.

Қош болыңыз, аяулы Ұстазым!

Қайрат СМАЙЫЛОВ, Сәтбаев қалалық Қоғамдық Кеңесінің төрағасы.

ЕҢБЕГІ ЕРЕН ЕДІ..

Жүйіткіген жүйріктей, аққан жұлдыздай зулап өтіп жатқан уақыт-ай! Өлімі өзінікі болғанмен, өмірі өзгенікі болған аяулы жан Шабал Бейсенбекқызы да өмірден озды.

Алланың нұры – көктемгі ақ жауындай көпке пайдасы тиген Сәтбаев қаласының Құрметті азаматы, еңбегі ерен, қала мен мектептің гүлденуіне өз қолтаңбасын қалдырған, аяулы жан Шабал Бейсенбекқызының өмірден озуына байланысты оның отбасы мен жақындарына, туған-туыстарына Сәтбаев қаласының білім бөлімі мен барлық білім беру ұйымдары атынан қайғыларына ортақтасып көңіл айтамыз!

Бұл пәниде темір өзекті пенде жоқ. Төрге шықса төбедей, төбеге шықса төредей, жақын мен алысты бірдей тең көрген, елінің жігері, қоғамның тірегі бола білген Шабал Бейсенбекқызын өлімге қию да, енді арамызда жоқ дегенге сену де қиынның қиыны.

Адамға ерекше қасиет, телегейтеңіз, дарын бергенде Алла Тағала оның кескін-келбетін, болмыс-бітімін, түр-тұлғасын, жүріс-тұрысын, кесімді сөзін, кесек ой толғамдарын соған сай етіп береді деген бар. Осы теңеулердің барлығы бір бойынан табылатын ерекше жан, баянды беделі бар, өнегесі өзгеше, шапағаты мол жан Шабал Бейсенбекқызы, бақұл болыңыз!

Берік АҚЫШБЕКОВ,
Сәтбаев қалалық білім бөлімінің басшысы.

ШӘКЕМ «АПАЙ» ДЕЙТІН...

Мен Шабал тәтені алғаш рет Шәкемнің, Шынболат Ділдебаевтың 60-қа толған тойында көрдім. Құттықтау сөз сөйледі.

«Жаңа осында келе жатқанымда Шынболатты да білмейтін адамдар бар екенін біліп, қатты қапаланып қалдым» деп, бір күрсініп алғаны есімде. Өнерге, мәдениетке теріс қарайтындар аз ба?

Шәкем ол кісіні өмірі «Апай» дейтін. Сөйтсем, мектепте сабақ берген екен. Жас мұғалім болып келген кезі болу керек. Бірақ, екеуінің жас мөлшерлері қатарлас көрінеді.

«Әрі азамат, әрі ұстаз табанды,
Бұл өлкеде кім білмейді Шабалды?.
«Шабал – жанған шамшырағы қаланың»,
Осылай деп елің берген бағанды.
Өзің едің берекесі құттың да,
Өзің едің елге сыйлы мықтым да
Апай шығар деп жүруші ем, қайтейін
Ақырында құрдас болып шықтың ба?» деп келетін Шәкемнің арнау өлеңі бар еді. Кеше тәтеміз өмірден озғанда осы өлеңді қайталап бір оқып шықтым.

«Ақ әже боп кеше жүрген көркем қыз,
Бүгін аппақ кемедегі желкенбіз.
Күн төбеден ауғаннан соң кеш болар,
Бұл күнді де сағынармыз ертең біз» - дейтін де жолдар бар екен. Кешегі қасымызда жүрген жақсылар біртіндеп мәңгілік сағынышқа айналып жатыр.

Шабал тәтемізді Алла алдынан жарылқасын!

Гүлсара ЖИЕНӘЛИЕВА,
Ш. Ділдебаевтың зайыбы.

ҰЛАҒАТЫ МЫҢҒА АЗЫҚ ҰСТАЗ

«Қарыздармын... Ұстазға берешекпін, Шын ұстазда кілті тұр келешектің»,- деп Сабыр Адай жырлағандай, Ұстазға бәріміз қарыздармыз. Қандай қызмет атқарсаң да, ұстаздың алдында мәңгі шәкірт болып қаласың.

Бүгінде Шабал апай жайлы жазғанда өткен шақпен жазып, өткен шақты еске алуға да тура келіп тұр. Жезқазған педагогтік училищесінде оқып жүрген кезім. 1991 жылы көктемде ІІІ курста мемлекеттік тағылымдамадан өту үшін Сәтбаев қаласындағы жалғыз қазақ мектебіне келдім. Мектеп директоры Шабал Бейсенбекқызы екен. Жылы шыраймен қарсы алды. «Бастауышта ер азаматтардың оқығаны қуантады. Кешегі Ыбырай Алтынсариндер мұғалімдік қызметін бастауыштан бастаған. Талабың оң болсын!» деп ақ жол тілеп, басшының алдына имене кірген маған үлкен сенім артып, қанаттандырып жіберді. Тағылымдамадан табысты өттім. 1994 жылдың күзінде сол мектепке бастауыш сынып мұғалімі болып келдім. Ұлағаты мыңға азық ұстаз, білікті басшы ретінде Шабал апайдың сан мәрте қамқорлығын көрдім.

Шабал Бейсенбекқызы ақыл-парасаты жоғары, білімді һәм білікті басшы болды. Дауыс көтеріп сөйлегенін көрген емеспін. Биязы үнді, байсалды, үнемі жайдары жүретін, әңгіме айтқанда тыңдарманын ұйытып тастайтын. Сабағын түрлендіріп, жандандырып жіберетін. Оқушылары ол кісінің сабағына үлкен жауапкершілікпен ерекше дайындалып келетін. Өнерді ерекше құрметтейтін. Дауысы қандай! Апайдың орындауында Ақан серінің «Мақпалы» тіпті ерекше естілетін.

Бүгінде әріптестер арасында қанатты сөзге айналып үлгерген «Тыңдау – тәртіп пен тәрбиенің басы» деген сөзі әсіресе білім беру саласында өте өзекті. Білімнің басы ынтамен тыңдаудан басталатыны анық. Қай жағынан да үлгі еді. Осындай арқа тұтар апайымыз да бақиға аттанып кете барды. Қиналамыз, қимаймыз. Амал не?! Алдынан жарылқасын! Рухы пейішке шалқысын!

Амангелді БҰҚАР,
ҚР Білім беру ісінің Құрметті қызметкері

ТӘЛІМ, ТӘРБИЕСІН КӨРДІК

«Төртінші» ауылында тұрдық. Мектепке Весовая кентіндегі №10 – мектепке баратын едік.

Директорымыз Шабал апай болатын. Басшы болумен қатар бізге сабақ та берді. Сондай тартымды өткізеді, ұйытып тастайды. Жүрген жүрісі, сөйлеген сөзі қандай?! Бәрімізді баурап алатын. Сол кісіге ұқсағымыз келетін. Біз тәлім, тәрбиесін көрген Шабал Бейсенбекқызын аяулы да ардақты ұстазымыз ретінде әрқашан құрмет тұттық.

Қош болыңыз, аяулы ұстаз! Жаныңыз пейіште шалқысын, иманыңыз жолдас болсын!

Сағынкүл ЖАНТУРИНА,
Қазақстанның Құрметті журналисі.

ЖАНЫМЫЗҒА АУЫР ТИДІ

Шабал апайдың қазасы өзі көптеген жылдар басшылық жасаған, еңбек еткен біздің ұжым үшін өте ауыр болды.

Ұлытаудай ұлы даланың топырағынан нәр алған, айналасының ұлылығы мен ұлағатын бойына сіңірген, өмірден түйгені мол, көңілі ашық, көкірегі сәулелі, бітімі бөлек, дара тұлға, тоғыз баланы дүниеге әкеліп, өсірген аяулы ана – Шабал Бейсенбекқызының мәңгілік сапарға аттануы бәріміздің жанымызға ауыр тиді. Бұл орны толмас қаза әріптестерінің ғана емес, шәкірттерінің де қабырғасын қайыстырды.

Өз ісіне деген адалдығымен, шындықты бетке айтатын тік мінезділігімен, ана тіліне деген қамқорлығы, махаббатымен, сонымен бірге, ерекше шығармашылық қабілетімен талай биікке жеткен ұстаздан біздің үйренеріміз өте көп болды.

Шабал Бейсенбекқызының айтар ақылы, ісі, салып кеткен сара жолы, болашақ жастар үшін жол көрсетер шырағданы, үлгі тұтар бойтұмары, ұлтының ұлылығын ұлықтаушы ұстаз еді. Шабал Бейсенбекқызы арамызда жоқ болса да, есімі жүрегімізде жаңғырып, мейірімге толы асыл қасиеті мәңгі есімізде сақталады.

Жаныңыз жәннатта болсын, Шабал Бейсенбекқызы!

№27 –мектептің ұжымы

БІЗДЕР АУЫЛДАС ЕДІК...

Шабал тәтеміз екеуміз бір топырақтан едік. Мен әрқашан ол кісімен жерлес екенімді мақтаныш тұттым. Сондықтан да болар, бір өлеңімде тәтемді «Терісаққанның тербетілген бір гүлі» деп сипаттаған екенмін.

Ол – білікті маман, шебер ұйымдастырушы болды. Жасынан ат үстінде жүрген Мұзараф ағамыздың адал жары бола білді. Өзі де қызметте жүре тұра, отағасының қас-қабағын бағып, көңілін тапты. Өмірге тоғыз перзент алып келді. Олардың бәріне заманға сай тәрбие мен білім берді. Еткен еңбегіне қарай халықтан алғыс арқалады, құрметке бөленді.

Мен ол кісіге арнаған өлеңімде:-
Алған алғыс, көрген құрмет – игілік,
Жанын тербеп жақсы тілек, сый-ғұрып,
Күлімдейді күллі әлемнің шуағын,
Жұдырықтай жүрегіне сыйғызып - деп жазған екенмін. Шынында да, Шабал тәтеміз күллі әлемнің жақсылығын, ақыл – парасатын жүрегіне сыйғызып кеткен ерекше жан еді.

Мұса ТІЛЕУОВ,
Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі.

АҢЫЗ АНА

(Шабал Бейсенбекқызының рухына)

Рухы - мықты жандардың көк тіреген,
Тәңірден амандықты тек тілегем.
Желіде жайсыз хабар жатыр тарап,
Ел Анасы өмірден өтті деген...

Тұрған жері - Қаныштың қаласы еді,
Туған жері - Шеңбердің даласы еді.
Шабал апа - Ұстаздар Ұстазы еді,
Шабал апа - Аналар Анасы еді.

Алдынан тәлім алған мың - сан маман,
Қайығын бұл теңізге кім салмаған?!
Жары еді - мұзбалақ Мұз - Ағамның,
Ары еді - ұлтымның кір шалмаған.

Тербеген талбесікте тоғыз бала,
Жан еді жүрегі кең, жаны таза.
«Қош бол» деп қол бұлғап тұр бәрімізге,
Келместің кемесінен Аңыз Ана.

Мұқаш СЕЙТҚАЗИНОВ,
айтыскер ақын,
Ы.Алтынсарин медалінің иегері.

ҚОШ БОЛЫҢЫЗ, АСЫЛ ДӘУ МАМА!

19 августа не стало моей бабушки — Шабал Бесенбековны, человека исключительной силы и мудрости. Долгое время она возглавляла разные школы в городе Сатпаев, и каждая из них при её руководстве становилась образцовой.

Было время, когда единственная казахская школа находилась в числе отстающих. Когда бабушка возглавила её, то сама принимала участие во всех процессах: помогала ставить спектакли, поддерживала талантливых учеников, вдохновляла и стимулировала преподавателей. В результате 27-я школа стала занимать ведущие места на олимпиадах и конкурсах.

Я обожал её казахский язык — для меня он был особенным. Я всегда стремился говорить с ней только на казахском. Пусть не всегда удавалось соответствовать её уровню, но она неизменно меня поддерживала, говоря, что мой язык становится всё лучше и лучше. Наши традиции и историю я впитал именно от неё. Она умела увлекательно рассказывать и могла заинтересовать любого человека. Бабушка была прирождённым оратором, и я всегда старался больше слушать её. Рядом с ней люди становились лучше.

Она ушла ровно через три года после дедушки, достигнув его возраста — 88 лет. В детстве, когда я застал свою прабабушку, задал ей вопрос: есть әже (прабабушка), есть мама… А кто же тогда вы? Она улыбнулась и ответила: «Я — Дәу мама, большая мама». С тех пор я называл её именно так.

На похороны пришло более 700 человек — абсолютный рекорд для небольшого города. Среди них было много её учеников и людей, которым посчастливилось работать и общаться с Дәу мама. Она оставила после себя большое наследие, которым мы — её дети, внуки и родные — будем гордиться всю жизнь.

Қош болыңыз, асыл Дәу мама!

Санжар БАЙТЕРЕКОВ,
внук.

ЗАҢ ЖӘНЕ ҚОҒАМ

СЕНІМГЕ НҰҚСАН КЕЛТІРМЕУ

Сот қызметінде басты қағидаттардың бірі – әділдік, бейтараптық және заңдылық. Бұл қағидаттардың сақталуы үшін судья мен сот процесіне қатысушылар арасында процессуалды емес қарым-қатынастарға жол бермеу ерекше маңызды.

Процессуалды емес қарым-қатынас дегеніміз не?

Бұл – сот ісін қарау барысында заңда белгіленген рәсімдерден тыс, бейресми байланыс орнату немесе іс материалдарын талқылау. Мұндай қарым-қатынас:

Судья мен тараптардың тікелей немесе жанама байланысы;

Сот ісіне әсер ету мақсатындағы бейресми әңгімелер;

Процесс материалдарын процессуалдық тәртіптен тыс қарау, талқылау.

Неге бұл қауіпті?

Бейтараптық бұзылады – судьяның шешімі әділдігіне күмән туындайды;

Сенімге нұқсан келеді – сот жүйесінің беделі төмендейді;

Заң бұзушылық орын алады – бұл судья әдебі кодексіне және процессуалдық заңнамаға қайшы.

Жол бермеу тетіктері

1. Судья әдебі кодексін қатаң сақтау;

2. Сотқа қатысушылармен тек сот отырысында немесе ресми хат-хабар арқылы байланысу;

3. Барлық процестік әрекеттерді тек заңда көзделген тәртіппен жүргізу;

4. Процессуалды емес байланыс орнаған жағдайда дереу оны тіркеп, сот отырысында жария ету.

Көптеген елдерде судьяларға іс бойынша тараптармен жеке кездесуге, істі талқылауға немесе қандай да бір кеңес беруге қатаң тыйым салынады. Бұл – сот тәуелсіздігін сақтаудың негізгі кепілдіктерінің бірі.

Процессуалды емес қарым-қатынас – сот әділдігіне көлеңке түсіретін ең үлкен қауіптердің бірі. Оған жол бермеу – әрбір судьяның кәсіби және этикалық міндеті, ал сот жүйесінің беделін қорғау – барша заң қауымдастығының ортақ жауапкершілігі.

Д.ИБРАЕВ,
Сәтбаев қалалық сотының төрағасы.

МЕДИАЦИЯ – ДАУДЫ ШЕШУ РӘСІМІ

Қазіргі қоғамда даулар мен келіспеушіліктерді шешудің өркениетті жолдарын табу маңызды міндеттердің бірі. Соның ішінде медиация екі тарап арасындағы дауды бейбіт, өзара тиімді шешуге мүмкіндік беретін тиімді тетік.

Медиация дегеніміз не?

Медиация бұл бейтарап үшінші тарап медиатордың көмегімен дауларды сотқа жеткізбей шешу рәсімі. Оның басты мақсаты тараптарды татуластыру, келісімге келтіру және әрқайсысының мүддесін ескеру.

Медиацияның артықшылықтары:

Дауды жылдам шешуге мүмкіндік береді;

Құпиялылық сақталады;

Уақыт пен қаржы үнемделеді;

Тараптар арасындағы қарым-қатынас бұзылмайды;

Қабылданған шешім өзара келісімге негізделеді.

Медиацияның қоғамдағы рөлі

Медиация тек заңдық рәсім ғана емес, ол қоғамдық татулықты нығайтатын, адамдар арасындағы түсіністік пен сыйластықты арттыратын құрал. Әсіресе, отбасылық, еңбек, азаматтық дауларда медиатордың рөлі зор.

Қазақстандағы медиация институты

2011 жылы қабылданған «Медиация туралы» Заң бұл институттың дамуына құқықтық негіз қалады. Бүгінде еліміздің сот жүйесінде, мемлекеттік органдарда, тіпті ауылдық жерлерде де медиация белсенді қолданылады.

Медиация тек дау шешу жолы емес, ол татулық пен келісім мәдениетінің көрінісі. Әр азамат дауласудан гөрі келісуді таңдаса, қоғамда тыныштық пен тұрақтылық сақталады.

Медиация бір жағынан сот жұмысын жеңілдету құралы. «Медиация туралы» заң қабылдау азаматтарға мәселені шешу жолын таңдау еркіндігін, адам құқықтарын қорғаудың жаңа мүмкіндігін қолдану, азаматтық қатынастың заманауи формасын қалыптастыру, мәселелерді конструктивті диалог арқылы шешу сияқты зайырлы қоғамға тән мүмкіндіктер берді. Қаржы үнемдеуді былай қойғанда, медиатордың көмегімен мәселені бірнеше сағатта шешуге болады. Бұл уақыт үнемдеудің де тәсілі. Сонымен консенсуске келу арқылы тараптар арасындағы қарым-қатынасты сақтап қалу ықтималдығы жоғары.

Қорыта айтқанда, медиация азаматтық қоғам қалыптастырудың, дамуының белгісі. Себебі мәселені сотқа жеткізбей шеше алу адам құндылықтары мен көзқарасын жаңа деңгейге көтерілгенінің айқын көрінісі.

С.БУХАРОВА,
Сәтбаев қалалық соты әкімшісінің басшысы.

ХАБАРЛАНДЫРУ

2025 жылдың 1 қыркүйегінен бастап күзгі әскерге шақыру науқаны басталатынын хабарлаймыз. Толық ақпарат алу үшін Сәтбаев қаласы, Қорғаныс істері бөліміне, Гурбы 102 мекенжайы бойынша немесе 3-32-52 телефоны арқылы хабарласыңыздар.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚТЫҢ САЛДАРЫН ЖОЮ – ӘДІЛ ҚОҒАМҒА БАСТАР ЖОЛ

Бүгінгі қоғамда «сыбайлас жемқорлық» сөзі естілсе, адамдардың көңіліне сенімсіздік, әділетсіздік, шарасыздық секілді сезімдер ұялайды. Бұл бекер емес. Себебі сыбайлас жемқорлық тек заң бұзушылық қана емес, ол – елдің дамуына тұсау, халықтың үмітін сөндіретін кесел. Бірақ басты сұрақ: біз бұл індетпен қалай күресіп жатырмыз? Және ең маңыздысы – оның салдарын қалай жоя аламыз?

Сыбайлас жемқорлық – тек шенеуніктердің құпия келісімі немесе пара алуымен шектелмейді. Бұл – халықтың мемлекетке деген сенімінің үзілуі. Қарапайым азамат емханаға немесе мектепке барғанда таныссыз немесе ақшасыз ештеңе шеше алмайтынын көрсе, оның ішкі наразылығы арта түседі. Бұл наразылық ақырында заңға да, мемлекетке де деген сый-құрметтің жоғалуына алып келеді.

Сыбайлас жемқорлықтың салдары көбіне көзге көрінбейтін деңгейде сезіледі. Қазынадан бөлінген қаржы діттеген жеріне жетпесе – мектеп ескі, жол шұрқ-тесік, аурухана жабдықсыз қалады. Бұл ел экономикасына үлкен соққы. Инвесторлар сенімсіз ортаға ақша салмайды. Жаңа жұмыс орындары ашылмайды. Демек, әрбір пара – ел болашағына қарсы жасалған қадам.

Құқық бұзушы жазасыз қалса, бұл қоғамға екі есе зиян. Біріншісі – материалдық шығын, екіншісі – моральдық салмақ. Салдарды жою үшін, алдымен, кінәлілер әділ жазаға тартылуы тиіс. Ұрланған қаржы қайтарылып, халық мүддесі қорғалуы керек. Бұл – әділдікке деген сенімнің қайта оралуының бастауы.

Салдарды жою – тек жазалаумен бітпейді. Жүйенің өзі өзгеруі қажет. Қай мекемеде пара алынса – сол жердің ішкі құрылымдары қайта қаралуы тиіс. Жауапсыз басшылар қызметтен кетуі керек. Тек осылай ғана болашақта мұндай құқық бұзушылықтарға жол бермеудің алғышарттары қалыптасады.

Сыбайлас жемқорлықпен күресте тек билік емес, әрбір азамат белсенді болуы қажет. Егер қоғам үнсіз қалса – бұл жемқорлыққа үнсіз келісім білдіргенмен тең. Куә болсаң – хабарла. Әділетсіздікке тап болсаң – қарсы шық. Бүгін үндемеген халық – ертең әділетке үміт артпайды.

Жемқорлықпен күрестің ең тиімді жолы – оны болдырмау. Ол үшін ұрпақ тәрбиесіне мән беру қажет. Балабақшадан бастап адалдық, әділдік, жауапкершілік сынды құндылықтар бала бойына сіңуі тиіс. Адал азамат – ешқашан пара бермейді де, алмайды да. Болашақ таза болса – ел де таза болады.

Сыбайлас жемқорлықтың салдарын жою – бір күндік шаруа емес. Бұл – терең, жүйелі, ұжымдық жұмыс. Билік те, халық та бірлесіп әрекет еткенде ғана нағыз өзгеріс орын алады. Біз әділ қоғамды армандамай, сол жолда нақты қадамдар жасауымыз керек. Себебі болашағымыз – бүгінгі таңдаған бағытымызға байланысты.

Ж. ХАЛМУРЗАЕВ,
Жезқазған қалалық сотының жетекші маманы.

Список бойцов призванных из Улытауской области (в связи со старым территориально-административным делением в список включены бойцы, призванные из Карагандинской области)

	Дата Рож-дения	Место рождения	Место призыва	Дата при-зыва	Воинское звание	Последнее место службы	Дата выбы-тия	Примечание (укажите то что написано на карточках, жена, родители, адрес)	Причина выбытия	Место захоро-нения
Давыдов Николай Николаевич	1925	г. Москва	Карагандинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.		красноармеец	1231 СП	31.07.1944		умер от ран	Литва
Джунусов Хасин	1922	Карагандинская обл., г. Кар. Каралинск	Каркаралинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Каркаралинский р-н		красноармеец	71 Гв. сд	17.10.1944		убит	Литва
Диденко Николай Михайлович	1924	Житомирская обл., Черешинский р-н, с. Макаровка	12.01.1943, Карагандинский ГВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., г. Караганда	12.01.1943	красноармеец	204 СД 700 сп	18.07.1944		убит	Литва
Жатабаев Скак	1899	Карагандинская обл., Кувский р-н, с. Ичиндоблок	Чулымский РВК, Новосибирская обл., Чулымский р-н		рядовой	46 Гв. сд	07.10.1944		убит	Литва
Жданов Василий Васильевич	1911	Ярославская обл., г. Солигалич	17.11.1942, Балхашский ГВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., г. Балхаш	17.11.1942	мл. сержант	32 сд	07.08.1944		убит	Литва
Журба Николай Егорович	1926	Казахская ССР, г. Караганда	Кировский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Кировский р-н		красноармеец	204 СД 730 сп	05.08.1944		убит	Литва
Заикин Николай Петрович	1921	Сталинградская обл., Владимировский р-н	__.__.1942, Кировский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Кировский р-н	1942	сержант	184 сд	26.09.1944		убит	Литва
Захаров Павел Иванович	1920	Ивановская обл., Меленковский р-н	__.09.1942, Ленинский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Ленинский р-н	_.09.1942	гв. рядовой	штаб 18 Гв. сд	30.07.1944		убит	Литва
Зеленский Николай Иванович	1925	Краснодарский край, г. Армавир, ст. Советская	Осакаровский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Осакаровский р-н		мл. сержант	11 Гв. Сд 27 гв.сп	19.07.1944		убит	Литва
Иванов Николай Егорович	1905	Карагандинская обл., ст. Агадыр	Карагандинский ОВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.		красноармеец	634 СП 119 СД	14.01.1945		умер от ран	Литва
Игнатовский Анатолий Васильевич	1917	г. Караганда, Костенко, 2-1	Омский ОВК, Омская обл.		красноармеец	5 Арм. 146 ОАШР 371 СД	27.07.1944		убит	Литва
Игумнов Федор Васильевич	1916	Карагандинская обл., г. Балхаш, 2 коцчал № 24, 25	__.__.1941, Балхашский ГВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., г. Балхаш	1941	сержант	штаб 24 Гв. сд	03.08.1944		убит	Литва
Исаков Вайтшат	1922	Карагандинская обл., Нуринский р-н, с. Завьяловка	__.__.1942 Карагандинская обл., Нуринский РВК	1942	красноармеец	284 Гв. легко-арт. полк	17.11.1944		умер от ран	Литва
Искаков Осман	1913	Казахская ССР, Карагандинская обл., Карагандинский р-н	Каркаралинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Каркаралинский р-н		красноармеец	штаб 157 сд	01.08.1944		убит	Литва
Кабаков Григорий Георгиевич	1925	Карагандинская обл., Жана-Аркинский р-н	__.__.1943, Жана-Аркинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Жана-Аркинский р-н	1943	красноармеец	384 СП	22.01.1945		умер от ран	Литва
Кинжин Тулюген	1913	Карагандинская обл., Кургальджинский р-н	Акмолинский РВК, Казахская ССР, Акмолинская обл., Акмолинский р-н		красноармеец	штаб 344 сд	17.07.1944		пропал без вести	Литва
Коровченко Василий Алексеевич	1925	Казахская ССР, Карагандинская обл., Джезказганский р-н, с. Дош	22.05.1943, Джезказганский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Джезказганский р-н	22.05.1943	красноармеец	152 УР 391 ОПАБ	22.10.1944		убит	Литва
Костенко Алексей Федорович	1926	Краснодарский край, Геленджикский р-н, с. Тихонек	Тельманский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Тельманский р-н		красноармеец	217 погран. полк	03.08.1944		убит	Литва
Кочан Владимир Григорьевич	1899	Карагандинская обл., Логойский р-н, Белорусский с/с, х. Лочинск	Казахская ССР, Карагандинская обл., Кировский РВК		красноармеец	247 СП	12.12.1944		умер	Литва
Кошеголов Казрибек	1906	Карагандинская обл., Куринский р-н, к/з «Уркундал»	30.06.1944, заград. отряд	30.06.1944	мл. сержант	70 сд	21.08.1944		убит	Литва
Кручинин Михаил Иванович	1907	Ростовская обл., г. Каменск	Карсакпайский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Карсакпайский р-н		гв. ст. сер-жант	67 Гв. сд	09.09.1944		умер от ран	Литва
Кульмагамбетов Абузбай		Карагандинская обл., Улутауский р-н	Улутауский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Улутауский р-н		красноармеец	штаб 338 сд	19.08.1944		убит	Литва
Кучер Иван Иванович	1926	Винницкая обл., Шпиковский р-н, с. Сильница	Карагандинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.		рядовой	46 Гв. сд	17.10.1944		убит	Литва
Масагулов Бекет	1910	Карагандинская обл., Кургальджинский р-н	Атбасарский РВК, Чкаловская обл.		красноармеец	штаб 344 сд	17.07.1944		пропал без вести	Литва
Матченко Александр Антонович	1926	Харьковская обл., г. Харьков	Кировский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Кировский р-н		рядовой	штаб 46 Гв. сд	16.10.1944		убит	Литва
Махов Андрей Степанович	1886	Курская обл., Стрелецкий р-н, с. Н.-Медведено	14.05.1944, Ленинский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Ленинский р-н	14.05.1944	рядовой	91 Гв. сд	14.08.1944		убит	Литва
Михалев Владимир Федорович	1916	Полтавская обл., Полтавский р-н, с. Скобляки	Карагандинский ГВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., г. Караганда		капитан	262 сд	27.07.1944		убит	Литва
Мищенко Василий Иванович	1926	Орловская обл., Суземский р-н, д. Щебетьево	Ленинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.		рядовой	46 Гв. сд	17.10.1944		убит	Литва
Мустафин Алькен	1922	Карагандинская обл., Нуринский р-н, Кузылтанский с/с, к/з им. Чапаева	Карагандинская обл., Нуринский РВК		мл. лейтенант	711 сп	31.10.1944		умер от ран	Литва
Мухамедзянов Кайран	1923	Карагандинская обл., Тельмановский р-н	Тельманский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Тельманский р-н		рядовой	106 ОДЗБ 4 УА	18.12.1944		умер	Литва
Мухачев Батыр	1917	Казахская ССР, Карагандинская обл., Четский р-н, с. Курпети	Казахская ССР, Алма-Атинская обл., Кегеньский РВК		рядовой	275 ГСП	07.10.1944		умер	Литва
Никулин Николай Андреевич	1921	Узбекская ССР, Джизакский р-н, с. Пурдаш	19.08.1944, Джезказганский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Джезказганский р-н	19.08.1944	красноармеец	5 Арм. 2 ОШР	01.09.1944		убит	Литва
Омаров Оспан	1907	Карагандинская обл., Сталинский р-н	Сталинский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Сталинский р-н		сержант	штаб 352 сд	30.07.1944		убит	Литва
Осинцев Анатолий Федорович	1921	Омская обл., Омутинский р-н, г. Омутнинск	Джезказганский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Джезказганский р-н		гв. сержант	84 Гв. СД	17.07.1944		убит	Литва
Романенко Николай Васильевич		Карагандинская обл., ст. Михайловка, ул. Долинская, 13	Ленинский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Ленинский р-н		ст. сержант	173 СД	18.07.1944		убит	Литва
Скоморов Степан Петрович	1913	Курская обл., Новооскольский р-н	01.03.1944, Торткинский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.	01.03.1944	ст. сержант	192 сд	02.10.1944		убит	Литва
Слепышков Василий Михайлович	1925	Саратовская обл., Воскресенский р-н	Кировский РВК, Казахская ССР, г. Караганда, Кировский р-н		красноармеец	97 сд	07.08.1944		убит	Литва
Старов Карп Иванович	1911	г. Караганда, с. Б.-Михайловка, ул. Нижняя, 27	Карагандинский ГВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., г. Караганда		красноармеец	штаб 159 сд	23.08.1944		убит	Литва
Старцев Леонид Евстафьевич	1912	Казахская ССР, Карагандинская обл., Кокчетавский р-н, Дороговский с/с			капитан	707 сп	21.08.1944		умер от ран	Литва
Сташков Иван Спиридонович	1906	Казахская ССР, Карагандинская обл., Социалистический р-н, д. Самарка	Куйбышевский РВК, Куйбышевская обл., г. Куйбышев, Куйбышевский р-н		рядовой	51 Гв. сд 158 гв.сп	02.08.1944		убит	Литва
Сыргабаев Ахтын	1905	Карагандинская обл., Каркаралинский р-н	Алма-Атинский ГВК, Казахская ССР, Алма-Атинская обл., г. Алма-Ата		красноармеец	штаб 338 сд	15.08.1944		убит	Литва
Трощак Иван Митрофанович	1920	Полтавская обл., Полтавский р-н	Карагандинский ОВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.		гв. рядовой	5 Гв. сд	09.07.1944		убит	Литва
Устьянцев Федор Кириллович	1916	г. Караганда, п. Самарканд, ул. Карагандинская, 18	Кировский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл.		ст. сержант	157 СД	09.08.1944		пропал без вести	Литва
Хощан Кобджан	1901	Казахская ССР, Карагандинская обл., Четский р-н, дер. Тулкулю	05.06.1942, Четский РВК, Казахская ССР, Карагандинская обл., Четский р-н	05.06.1942	красноармеец	152 УР 379 ОПАБ	20.10.1944		убит	Литва

(Басы №29 (142) санында. Жалғасы бар)

ГОРОСКОП на следующую неделю

СЕНТЯБРЬ

ОВЕН. В сентябре вы поймаете вдохновение — идеи будут приходить в самый неожиданный момент. Возможно, появится шанс поработать над проектом, о котором вы давно мечтали. Отношения потребуют искренности: не пытайтесь ничего скрывать. Ближе к концу месяца возможны разногласия с близкими — сохраняйте спокойствие.

ТЕЛЕЦ. Сентябрь подарит вам уверенность в себе, которой не хватало последние месяцы. Придется принять важное решение, связанное с работой или местом жительства. В любви все непросто — кто-то из прошлого может внезапно напомнить о себе. Следите за здоровьем, особенно в середине месяца.

БЛИЗНЕЦЫ. Этот месяц заставит вас замедлиться. Ваша привычка все делать одновременно начнет утомлять. Постарайтесь сосредоточиться на одном деле — результат превзойдет ожидания. В отношениях возможна ревность, но ее можно нейтрализовать доверием. Хорошее время для переосмысления приоритетов.

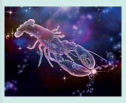

РАК. Сентябрь может начаться с легкой усталости, но к середине месяца вы почувствуете прилив сил. В работе наметятся новые задачи или предложение от конкурентов. Любовь будет требовать внимания — проявите больше заботы. Возможна неожиданная покупка, которая принесет радость.

ЛЕВ. В этом месяце вы окажетесь в центре внимания, даже если не будете этого добиваться. Вас ждет признание и, возможно, новое лидерство. В романтических делах наступит ясность: кто рядом с вами по-настоящему, а кто — случайно. Возможны внезапные знакомства.

ДЕВА. Ваш внутренний критик будет особенно активен — не позволяйте ему разрушать мотивацию. В сентябре вы многое переосмыслите и, возможно, начнете все с нуля. Хорошее время для очистки: как в доме, так и в личной жизни. В отношениях важна честность — не бойтесь говорить, что думаете.

ВЕСЫ. Сентябрь подбросит вам шанс, который вы давно ждали — хватайте его без сомнений. Люди будут тянуться к вам за советом и поддержкой, не отталкивайте их. В любви — легкость и игра, но могут всплыть старые обиды. Избегайте перегрузок — отдых тоже важен.

СКОРПИОН. Будьте готовы к борьбе за свое — кто-то из них попытается занять ваше место. Не стоит бояться перемен: в долгосрочной перспективе они пойдут на пользу. В любви — страсть и крайности, но вы знаете, как с ними справляться. Финансы потребуют внимания, возможны спонтанные расходы.

СТРЕЛЕЦ. Ваше стремление к свободе усилится, и захочется все бросить и уехать. Если нет возможности для отпуска — меняйте хотя бы привычный маршрут. В отношениях наступает пора откровенных разговоров. Деньги будут приходить, если не бояться просить о повышении или начинать новые проекты.

КОЗЕРОГ. Сентябрь пройдет под знаком стабильности — но скучным этот месяц точно не будет. Вам предстоит стать опорой для кого-то, и это укрепит отношения. В работе намечается рост, особенно если вы сами проявите инициативу. Внутренний конфликт возможен — не пытайтесь заглушить его, а попробуйте понять.

ВОДОЛЕЙ. Этот месяц — время освобождения. Вы поймете, что пора отпустить нечто старое, чтобы впустить новое. В любви возможен неожиданный поворот, который поставит вас перед выбором. В работе — интересные предложения, но важно не распыляться. Появятся новые знакомства, некоторые станут судьбоносными.

РЫБЫ. Сентябрь принесет вам ответы на внутренние вопросы. Многое станет понятно, если научитесь слушать себя. Ожидайте нежности и заботы в романтических отношениях, но могут возникнуть и сомнения. Не стоит принимать решения под давлением. В финансовой сфере предвидится стабильность, но остерегайтесь авантюр.

СКАНВОРД

Косметический тальк
Где висит «Мона Лиза»?
Птица-могильник
Старое название острова Тайвань
Смещение строки
Сериал «Спасатели ...»
Маленькая грязнуля
Скрипач Хейфец
Царство Одиссея
Перекованный меч
Ткань высших растений
Любовь Фауста
Гуляш в татарской кухне
Культовый бог славян
Шелковица
Пин или штрих
Персонаж Золотухина
Начало битвы
...-накось
Рекламный перерыв
Китайская гимнастика
Тычок эспадроном
Кто сыграл Лару Крофт?
«Мы вчера играли в ...»
Скандинавская байка
«Путь» Конфуция
Пристенной подсвечник
Побег с помощью лопаты
Аргусово ...
Развязное поведение
«Мчать во весь ...»
Толкотня
Международный язык
Плешивый орел
Посол Папы
Кучера
«Остров доктора ...»
Кто проложил путь в Индию?
Вязаная полоса
Бен из фильма «Догма»
Крик охотника собаке
Измеритель колебаний
Ископаемая смола
Определитель скорости судна
Нож для рубки тростника
Столица Сенегала
Кинорежиссер Быков
Петух, попавший во щи

Анекдоты, анекдоты...

Маленькая Лиза подходит к бабушке и говорит: - Бабушка, а у нас дедушка неподходящий! - Как же неподходящий? Уже 30 лет вместе с ним живём, я не жалуюсь. - А почему тогда, я его зову, зову, а он все не подходит.

* * *

Мама говорит маленькой дочке: - Вот Оленька, скоро у меня отпуск и мы поедем с тобой на море. Представляешь... яркое тёплое солнце и море такое солёное, солёное... - Мам, я не хочу солёное, я хочу свежее!

* * *

- Пап, а что такое мужчина? - Ну... это сильный человек, который любит, охраняет и заботится о своей семье! - Здорово, хочу стать мужчиной... как наша мама!

* * *

Маленький Вовочка просит маму записать его в секцию карате. Мама спрашивает: - А ты знаешь, для чего занимаются карате? - Конечно! Чтобы можно было открывать ногой закрытую дверь!

* * *

Папа и два сына поднимаются по длинной лестнице. Коля считает вслух: - Один, два, три, четыре... тридцать пять. Папа спрашивает Васю: - А ты считал? - Считал! - И сколько получилось? - Да я про себя считал, да так тихо, что даже сам не услышал.

Саяси-қоғамдық, танымдық-сараптамалық, ақпараттық-жарнамалық газет

АЙМАҚ АҚШАМЫ

Газет 2016 жылғы 18 қазанда ҚР Ақпарат және коммуникация Министрлігінде тіркеліп, №16179-г куәлігі берілген, 2021 жылғы 29 қазанда ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде қайта есепке қойылған.

Меншік иесі: «ЖК «Дастанов»

Бас редактор: Абдолла ДАСТАНОВ

Тираж 520 Заказ 1456

Редакцияның мекенжайы: Ұлытау облысы, Сәтбаев қаласы, Құсайынов көшесі, 8

E-mail: abdolla61@mail.ru

Газет «ASU» Баспа Үйі ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр Медиа» ЖШС баспаханасында, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4-үй, басылды. Газет тоқсанына 1 реттен кем шықпайды.

Индекс – 64799

Газеттің басылу сапасына баспахана жауапты.

Жарнама, хабарландырулардың нақтылығына оларды берушілер жауапты.

Мақала авторларының көзқарасы редакция ұстанымымен сәйкес келе бермеуі мүмкін.